

[Udenrigsministeren]

denes voksende gældsbyrde og den onde cirkel, der hermed skabes, er de private kapitaloverførsler fra i-lande til u-lande gennem de senere år faldet drastisk, og bytteforholdet for udviklingslandenes råvarer har udviklet sig katastrofalt. I den samme periode er bistandsoverførslerne fra samtlige medlemslande i OECDs udviklingskomité (DAC) stagneret på et niveau på 0,35 pct. af deres samlede bruttonationalprodukt – dvs. langt under det halve af, hvad Danmark yder.

I denne situation har regeringen fundet det naturligt at overveje, hvordan man på en række konkrete områder kan tilpasse vores bistandsindsats – både bilateralt og multilateralt – så den bedst muligt kan bidrage til at opfylde det, der fortsat bør være dansk ulandsbistands hovedmålsætning: en langsigtet, selv bærende økonomisk og social udvikling med et klart fattigdomsorienteret sigte.

Regeringen er af den opfattelse, at det er en illusion at tro, at kraftigt øgede bistandsbevillinger i sig selv er en løsning på de problemer, vi står over for. Det afgørende er, at midlerne anvendes på en sådan måde, at de får størst mulig effekt. Det kan kun ske, hvis de bistandspolitiske metoder og principper løbende forbedres og moderniseres. Ellers risikerer man, at udviklingseffekten af hver dansk bistandskrone i realiteten bliver mindre og mindre.

Danmark er allerede i dag et af de lande i verden, der yder mest i ulandsbistand pr. indbygger. Samtidig har vi lagt os fast på en yderligere kraftig stigning for en årrække fremover. Det vil yderligere forstærke denne placering. Der har ikke været fuld politisk enighed om, at vi på denne måde på forhånd skulle fastlægge stigningstakten for en længere årrække. Bortset herfra har regeringen imidlertid med tilfredshed kunnet konstatere, at det har været muligt at fastholde den meget brede politiske enighed om hovedlinjerne i indholdet af dansk bistandspolitik. De useriøse forsøg, der fra tid til anden har været gjort på at bryde denne enighed, er ikke lykkedes. Netop det forhold, at Danmark anvender så betydelige midler på ulandsbistanden, gør det vigtigt, at den brede enighed om hovedprincipperne for denne bistand bevares.

Regeringen har med udformningen af denne redegørelse lagt afgørende vægt på dels at forsøge at tilføre bistandspolitikken den nød-

vendige dynamik, dels at opretholde den balance, som er nødvendig for at fastholde den brede politiske enighed.

For få uger siden fremlagde Verdenskommissionen om Miljø og Udvikling sin rapport. Brundtland-rapportens tema er det globale miljø. Den har i helt enestående grad bud til alle mennesker, alle lande, alle regeringer og alle internationale organisationer. Dens hovedbudskab er, at nuværende generationers behov ikke må tilfredsstilles på bekostning af kommende generationers udviklingsmuligheder.

Brundtland-kommissionen sammenfatter dette i tesen om en *bæredygtig udvikling*. Al menneskelig aktivitet sættes således i et økologisk perspektiv, og det påvises på overbevisende måde, at håbet om en fælles fremtid til syvende og sidst beror på vores evne til at indpasse og integrere al livsudfoldelse og al økonomisk aktivitet i et mønster af bæredygtig udvikling.

Brundtland-kommissionens rapport kommer vidt omkring i det menneskelige og økonomiske univers: fra affaldsproblemer i det ydre rum til udryddelsestruede plante- og dyrearter; fra atomtruslen og de bagvedliggende sikkerhedspolitiske relationer mellem stormagterne til det uheldsvangre perspektiv, som den voldsomme befolkningsudvikling tegner; fra de internationale handelsmønstre, protektionisme, råvarepriser m.v. til jorderosion og ørkendannelse; fra ozonlagets nedbrydning til syreregnens ødelæggelser.

Brundtland-kommissionens rapport indeholder inspirerende tanker og provokerende synspunkter, som det vil være nødvendigt at forholde sig til på en lang række økonomisk-politiske områder. Det gælder også i en bistandspolitisk sammenhæng.

Rapporten fastslår som noget helt centralt, at fattigdommen i ulandene må ses både som en følge af og som årsag til en række alvorlige miljøproblemer. Den økonomiske ulighed er ikke blot vor tids altoverskyggende udviklingsproblem. Den udgør samtidig vort største miljøproblem. Den gensidige afhængighed mellem nord og syd bliver, som det påpeges i rapporten, i stadig mere udtalt grad til en ubrydelig økologisk og økonomisk sammenhæng af årsag og virkning.

Voksende fattigdom, arbejdsløshed og gæld i udviklingslandene øger presset på miljøressourcerne. Det er her, vi helt konkret